

342.

Dr. Jan Obenberger:

**SUR UN GENRE NOUVEAU DE BUPRESTIDES,
XENOCYRIA N. (COL.)**
**NOVÝ ROD BROUKŮ Z ČELEDI BUPRESTIDAE,
XENOCYRIA N. (COL.)**

Jedním z nejcharakterističtějších a nejznámějších austrálských brouků je *Cyria imperialis* F., veliký, černý, nekovový a na štíte a krovkách pestře žlutě zdobený krasec, který bývá uváděn ve všech učebnicích, dílech faunistických a dokonce i cestopisných. I náš cestovatel J. Kořenský se o něm ve svých cestopisech zmíňuje. Tento nápadný a krásný druh, který je vespod leskle lakově černý a porostlý dlouhými hustými, přilehlými bělostnými chloupky je současně jedním z nejdéle známých austrálských krasců. Kromě tohoto druhu je známý ještě podobně zbarvený, ale vespod mnohem jemnější skulpturou význačný druh *Cyria tridens* BLACKB. a úplně černý druh *Cyria australis* Boisd. a ještě několik málo vzácných druhů dalších, z nichž opět nejznámější je sem doposud zařazovaný druh *Cyria vittigera* GAST. et GORY.

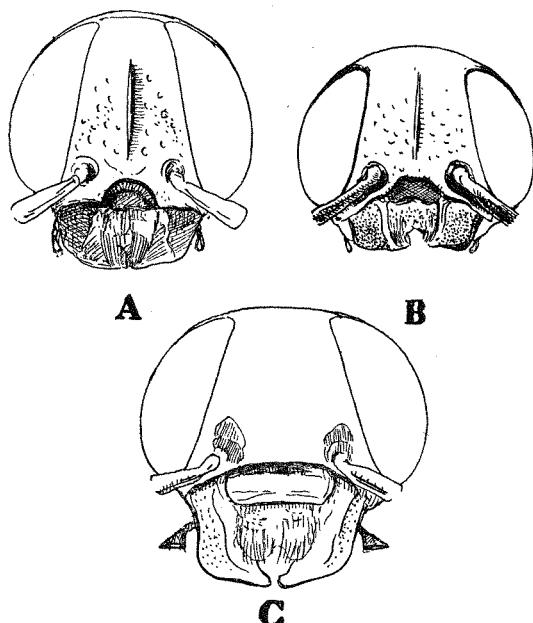
Při bedlivějším studiu tohoto celkem vzácného druhu jsem objevil, že je nutno přiznat tomuto druhu zvláštní postavení a oddělit jej co zvláštní rod, který v dalším francouzském textu analyticky odděluji od obou ostatních nejbližších rodů, to jest od starého rodu *Cyria* a jinak od nejbliže stojícího, čilenského rodu *Epistomentis* SOLIER.

Tyto tři druhy, tvořící v podčeledi *Chrysocroinae* charakteristickou skupinu, význačnou tím, že její zástupci nemají ani stopy po onom, pro krasce tak typickém kovovém zbarvení vytvářejí v oné podčeledi zvláštní prastarou gondwánskou skupinu, jež nemá mezi ostatními krasci ničeho společného. Charakter těchto krásných a nápadných brouků je zcela zvláštní a zcela odlišný od běžného typu krasců a tak není nic divného, že jednotlivé zástupce těchto rodů nacházíme v méně odborně vedených sbírkách exotických broků zařazeny často spíše mezi Elateridy, kterým se tvarem a zbarvením podobají, nežli mezi krasci.

Znaky, které vyznačují nový rod *Xenocyria* m. (genotyp: *Cyria vittigera* GAST. et GORY) jsou zhruba následující:

Konec krovek je dvojhrotý a mezi hroty dosti široce obloučkovitě vykrojený, což má tento rod společné s jihoamerickým rodem *Epistomentis*, ale čímž se na první pohled liší od rodu *Cyria*, jehož druhy mají krovky na konci dohromady přiokrouhlené a na švu více méně dlouze, ostře zahrocené. Čelo je poměrně kratší nežli u *Cyria*, uprostřed čela je

zdvižené podélné a úzké žebérko, jako u *Cyria*. Habitus tohoto rodu připomíná vůbec mnohem více rod *Epistomentis* nežli *Cyria* a jediný dosud známý druh upomíná i vzezřením a kresbou na *E. picta* var. *vittata* Philippi velmi nápadně. Od rodu *Epistomentis* liší se *Xenocyria* jednak čelem a celkovým útvarem hlavy — při čemž zase epistom a přední část hlavy je docela jinak upravena, nežli u rodu *Cyria*, jednak a to velmi podstatně tvarem čelistních makadel. U rodu *Epistomentis* jsou čelistní makadla mnohem větší a silnější nežli u jinak většího rodu *Xenocyria*.

Hlava rodů krasců: — Tête des genres:
A = *Cyria*, B = *Xenocyria*, C = *Epistomentis*.

a zejména tvar posledního článku makadel je zcela odchylný: je velký, široce příčně trojúhlý a na konci široce uftatý, kdežto u rodu *Xenocyria* jsou makadla nápadně malá, nenápadná a poslední článek je protáhle oválný, podlouhlý.

Z uvedeného je patrné, že stojíme zde před zcela odchylným a velmi pozoruhodným rodem, který tvoří jakýsi spojovací článek mezi čílskými a austrálskými Chrysochroiny.

*

Je constitue ici un genre nouveau sur l'ancienne espèce *Cyria vittigera* GAST. et GORY. Le genre nouveau, pour lequel je propose le nom *Xenocyria* m. forme un article intermédiaire entre les *Chrysochroines* de l'Australie, c'est-à dire entre le genre *Cyria* et les *Chrysochroines* de l'Amérique du Sud, c'est-à dire le genre *Epistomentis*.

La caractéristique du genre nouveau est, comme suit:

XENOCYRIA n. g.

Genotype: *Cyria vittigera* GAST. et GORY.

Allongé, voisin des genres *Cyria* et *Epistomentis*, à coloration noire et à ornementation jaune, sans teinte métallique.

Tête assez courte, vertex large, front avec une carène allongée médiane. Marge antérieure de l'épistome simple, largement échancrée en ligne onduleuse, sans angle distinct de part et d'autre de l'échancrure épistomale, qui est sans aucun rebord intérieur. Palpes grêles, petits, étroits, l'article postérieur petit, en oval allongé, coupé au sommet. Saillie prosternale parallèle, simple, à l'impression longitudinale. Face inférieure revêtue de pilosité longue, laineuse, adhérente et d'un blanc pur. Abdomen sans carène médiane. Echancrure anale du dernier sternite ♂♂ large et simple, suivie d'une plaque subanale noire grande et allongée. Elytres longs, à sommet échancré en arc entre deux épines assez distantes, marge latéropostérieure unie. Angle humérobasal des élytres sans rebord caréniforme. Troisième article des antennes beaucoup plus long que l'article suivant, les articles 4—11 presque de la même largeur que les articles précédents, étroits et allongés.

On peut distinguer les trois genres en question d'après le tableau synoptique suivant:

- 1 (2) Elytres simplement conjointement arrondis et acuminés au sommet
Epistome échancré en arc et surmonté d'une carène semicirculaire, les côtés de l'échancrure épistomale formant latéralement un angle distinct. Palpes petits, à dernier article petit, allongé, tronqué au sommet. Dernier sternite de ♀♀ arrondi, très légèrement sinué chez le ♂ au sommet, sans sternite accessoire derrière la sinuosité apicale. Articles 4—11 des antennes légèrement plus larges que l'article précédent. Vertex étroit, front allongé, à carène médiane longitudinale très distincte. Saillie prosternale plus ou moins convexe.
Genotype: *Cyria imperialis* FABR. **Genus: CYRIA Cast. G.**
- 2 (1) Elytres bidentés au sommet. Echancrure épistomale nullement délimitée en arrière par une carène au dessus du labrum, simple. Ligne antérieure de la tête en ligne échancrée simple, sans angles distincts au côté de l'échancrure épistomale. Sommet de l'abdomen des ♂♂ avec un sternite accessoire en forme d'une plaque, située avant l'échancrure apicale, qui est large et arquée. Sommet de l'abdomen des ♀♀ à l'échancrure moins marquée. Taille moindre, naviculaire, allongée, les élytres moins convexes, aux interstries, surtout dans la partie scutellaire parfois plus ou moins élevés.
- 3 (4) Front caréné au milieu. Palpes maxillaires petits, dernier article allongé et étroit. Abdomen simple, sans carène médiane. Echancrure anale du dernier sternite ♂♂ plus manifeste, large et simple — plaque subanale grande et allongée; l'article troisième des antennes beaucoup plus long que l'article suivant, les articles 4—11 presque de la même largeur que les articles précédents, étroits et allongés. Saillie prosternale sillonnée longitudinalement. Vertex plus large. Angle humérobasal des élytres simple, sans rebord caréniforme.
Genotype: *Xenocyria vittigera* CAST. et GORY
..... **Genus: XENOCYRIA n.**

4 (3) Front largement concave, sans trace de carène médiane. Palpes maxillaires plus grands, à dernier article largement triangulaire, transversal, relativement grand, coupé en ligne droite en avant. Abdomen caréné longitudinalement au milieu. Echancrure anale du dernier sternite ♂♂ plus petite, plus étroite, marginée par un rebord très distinct. Plaque subanale plus petite, moins développée. L'article 3 des antennes faiblement plus long que l'article suivant, les articles 3—11 légèrement subdilatés vers le sommet, distinctement plus larges que les articles précédents. Saillie prosternale convexe. Vertex plus étroit, angle humérobasal des élytres rebordé par une carène aiguë. Genotype: *Epistomentis pictus* GORY
Genus: **EPISTOMENTIS** Sol.